

PROJEKT

**UCHWAŁA Nr X/67/2019
RADY GMINY ŁYSOMICE
z dnia 18 czerwca 2019 roku**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2019-2022**

Na podstawie art. 6 ust. 1, ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390 oraz z 2019r. poz. 730) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019r. poz. 506) **uchwala się, co następuje**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2022 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łysomice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Robert Kożuchowski

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Łysomicach
na lata 2019-2022**

Spis treści

ROZDZIAŁ I.

WSTĘP

1. Podstawy prawne
2. Wprowadzenie
3. Definicja i charakterystyka zjawiska przemocy
4. Adresaci Programu
5. Realizatorzy Programu

ROZDZIAŁ II.

1. Opis problemu
2. Założenia Programowe
3. Kierunki działań
4. Uczestnicy Programu
5. Cel główny Programu
6. Cele strategiczne i cele operacyjne oraz wskaźniki
7. Miejsce i czas realizacji Programu

ROZDZIAŁ III.

1. Zasoby instytucjonalne
2. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
3. Monitorowanie sprawozdawczości i środki finansowe na realizację Programu

ROZDZIAŁ I.

WSTĘP

Istnieje wiele stereotypów myślenia na temat przemocy w rodzinie. Jednym z nich jest twierdzenie, że przemoc występuje wśród rodzin zagrożonych marginalizacją społeczną, że rodziny o dobrym statusie społecznym nie borykają się z tym problemem. Innym stereotypem panującym i mocno zakorzenionym w społeczeństwie jest przekonanie, iż przemoc to wyłącznie sprawa rodziny i nie należy się w tę sprawę zagłębiać i ingerować. W dzisiejszych czasach przemoc jest problemem często spotykanym w wielu rodzinach i dotyczy dużej ilości osób (głównie kobiet, dzieci i osób starszych).

Zgodnie z art. 207§ 1 kodeksu Karnego – **przemoc jest przestępstwem ściganym przez prawo, a nie sprawą rodzinną**. Za przemoc odpowiedzialny jest sprawca i nie jej nie usprawiedliwia. Każda osoba, która znajduje się w sytuacji przemocy, powinna to zgłosić i otrzymać odpowiednią pomoc. W procesie przeciwdziałania przemocy powinno uczestniczyć wiele wyspecjalizowanych instytucji, gdyż jest to bardzo złożony problem. Należy też podkreślić, że rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości, światopogląd, styl i sposób życia. Ogromną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli w tej sferze występują zaburzenia, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, to w następnej kolejności przyczynia się do dezorganizacji życia rodzinnego. Rodzina nie jest w stanie wypełniać podstawowych funkcji, łamane są zasady, a postępowanie poszczególnych jej członków staje się coraz bardziej destrukcyjne, niezgodne z normami moralnymi, społecznymi i prawnymi. Przemoc domowa stanowi często zagrożenie dla zdrowia i życia osób jej doświadczających. Jest źródłem lęku, rozpacz, poczucia bezsilności. Jest także ogromnym zagrożeniem tak fizycznym jak i psychicznym dla członków rodziny, ale też sąsiadującego środowiska społecznego. Przemoc doświadczana w rodzinie rodzi poważne konsekwencje w funkcjonowaniu człowieka, powodując zaburzenia emocjonalne bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Szczególnie dotyczy to dzieci i młodzieży, które mając takie wzorce, bardzo często w życiu dorosłym zachowują się podobnie. Dlatego też należy dołożyć szczególnych starań, by zapobiegać i pomniejszać skutki takich zachowań, by w przyszłości społeczeństwo było jak najmniej dotknięte tą patologią.

Na zjawisko przemocy w rodzinie można spojrzeć z różnych punktów widzenia, przyjmując perspektywę społeczną, indywidualną lub systemową. Perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat sprawcy. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Ten podział, daje szeroki obraz tego zjawiska i wskazuje na konieczność współdziałań wielu instytucji, których działania przyczynią się do pomniejszenia tego zjawiska.

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIU ZJAWISKU PRZEMOCY W RODZINIE

1. Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu

przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.). Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie oraz określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz ofiar przemocy to:

2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506);
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2018 poz.1508 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.);
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1987 ze zm.);
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245);
10. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr 76/ 2014 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r.;
11. Uchwała Nr VI/28/2011 Rady Gminy Łysomice z dnia 30.03.2011 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
12. Uchwały Rady Gminy Łysomice w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
13. Uchwała Rady Gminy Łysomice Nr XXI/107/2016 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2021”.

2. Wprowadzenie

Celem strategicznym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy na terenie naszej gminy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców gminy. Opracowanie Programu poprzedzone zostało rozpoznaniem skali zjawiska przemocy w przygotowaniu na podstawie danych przedstawionych przez: Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji w Chełmży, Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2019-2022 w miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom oraz udoskonaleniom.

3. Definicja i charakterystyka zjawiska przemocy

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy ofiarom i sprawcom, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związane z tym zagadnieniem.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o *przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. z 2015r. poz. 1390 ze zm.) **przemoc w rodzinie** to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 *Kodeksu karnego*), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił, wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

4. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

5. REALIZATORZY PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2022 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: Gminny Zespół Interdyscyplinarnej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki ochrony zdrowia, szkoły, Poradnia P-P, Komisariat Policji w Chełmży, organizacje pozarządowe wyrażające wolę współpracy.

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. OPIS PROBLEMU

Skala problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy.

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie jest Ośrodek Pomocy Społecznej. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy w rodzinie pracownicy socjalni współpracują z instytucjami i służbami takimi jak: policja, prokuratura, kuratorzy, służba zdrowia, Poradnia P-P czy szkoły. Zespół Interdyscyplinarnej w Łysomicach przygotował analizę wszczynanych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2016-2018 a także zebrał dane statystyczne dotyczące przemocy w rodzinie na terenie gminy Łysomice z lat 2016-2018 z Komisariatu Policji w Chełmży oraz Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 1: Interwencje domowe na terenie gminy Łysomice

Rok	Liczba interwencji domowych na terenie gminy Łysomice	Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych z art. 207KK na terenie gminy Łysomice
2016	132	4
2017	158	8
2018	148	8

Opracowanie na podstawie danych z Komisariatu Policji w Chełmży.

Tabela nr 2: Podmioty wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”

Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”					
Rok	Policja	Pomoc Społeczna	Oświata	Ochrona Zdrowia	Razem
2016	11	0	0	0	11
2017	8	0	1	0	9
2018	20	0	0	0	20
Łącznie	39	0	1	0	40

Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Łysomicach

Jak wskazują zebrane statystyki liczba ujawnianych przypadków przemocy domowej wzrosła. Najwięcej zarówno interwencji domowych jak i wszczętych procedur „Niebieskie Karty” było w roku 2018. Oznacza to, że coraz więcej osób doświadczających przemocy zgłasza ten fakt i szuka pomocy specjalistów. Analiza danych uzyskanych z Komisariatu Policji w Chełmży pokazuje, że zwiększyła się liczba wszczętych postępowań związanych ze stosowaniem przemocy z art. 207 k.k.

Na podstawie danych z tabeli nr 2 w latach 2016 - 2018 uruchomionych zostało łącznie 40 procedur „Niebieskie Karty” z czego 39 procedur zostało wszczętych przez Policję a 1 przez przedstawiciela Oświaty.

Tabela nr 3: Liczba wszczętych procedur „NK” w poszczególnych miejscowościach na terenie gminy Łysomice.

Rok	Miejscowości w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty”	Liczba wszczętych procedur „Niebieskich Kart”
2016	Łysomice	1
	Piwnice	2
	Papowo Toruńskie	1
	Ostaszewo	2
	Gostkowo	2
	Turzno	1
	Kamionki Duże	2
	Łącznie	11
2017	Łysomice	2
	Różankowo	1
	Papowo Toruńskie	1
	Ostaszewo	2
	Kamionki Duże	3

	Łącznie	9
2018	Łysomice	4
	Różankowo	1
	Lulkowo	1
	Zakrzewko	2
	Kowrózek	1
	Gostkowo	4
	Lipniczki	1
	Tylice	2
	Kamionki Duże	3
	Zęgwirt	1
	Łącznie	20

Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Łysomicach

Analizując przedstawione poniżej dane z tabeli nr 3 zauważyć można, że w gminie Łysomice są miejscowości, w których występowanie przemocy domowej, udokumentowane wszczęciem procedury „Niebieskie Karty” jest większe niż w pozostałych miejscowościach. Do miejscowości o nieco zwiększonym wskaźniku przemocy należą Łysomice, Kamionki Duże, Gostkowo i Ostaszewo.

Istotną formą wsparcia zarówno dla osób doznających przemocy w rodzinie jak i osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc jest poradnictwo świadczone przez pracowników socjalnych, Koordynatora GKPRPA, prawnika czy Zespołu Interdyscyplinarnego.

Liczba osób objętych specjalistycznym wsparciem w związku z przemocą w rodzinie przez GOPS w Łysomicach w 2016r. było 11 rodzin, w 2017r. - 8 rodzin, natomiast w 2018r. ze wsparcia skorzystało 17 rodzin. Jak wskazuje tabela nr 4 ze specjalistycznej pomocy GKPRPA skorzystało w 2016 roku 6 osób, w 2017 roku 7 osób, natomiast w 2018r. 20 osób. Powyższa pomoc była udzielana zarówno osobom nadużywającym alkoholu jak i świadkom ich zachowania po spożyciu alkoholu.

Tabela nr 4: Liczba osób korzystających ze wsparcia Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rok	Osoby, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie	Osoby, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	Razem
2016	3	3	6
2017	5	2	7
2018	13	7	20

Opracowanie na podstawie danych Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łysomicach.

Na podstawie danych zebranych z GKPiRPA (tabela nr 5) W 2016 r. GKPiRPA skierowała 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Toruniu o zastosowanie leczenia odwykowego, w 2017r. - 2 wnioski, natomiast w 2018r. nie wystosowano żadnego wniosku.

Tabela Nr 5: Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego przez **Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w Łysomicach

Rok	Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego przez GKiPRPA
2016	3
2017	2
2018	0

Opracowanie na podstawie danych Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łysomicach.

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2022 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy, w celu ukierunkowania na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację oraz pomoc w zmianie zachowań sprawców. Ma też na celu edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna. Za pomoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca, ale zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ofiary przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest **kompleksowość** podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami doświadczającymi przemocy, jak również kierowanie do lokalnego społeczeństwa przekazu na temat przemocy. Edukacja społeczna ma na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, zmianę obyczajów jak również postaw sprzyjających usprawiedliwianiu przemocy w rodzinie.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie, a także spowoduje, że sprawcy przemocy będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań. Zwiększy to skuteczność zapobiegania oraz łagodzeniu następstw takich zachowań.

3. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy, a także zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy wskazuje kierunki działań: Program zakłada następujące kierunki działań:

- 1) Dążenia do opracowania diagnozy zjawiska przemocy na terenie Gminy przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny poprzez analizę sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przemocy w rodzinie.
- 2) Tworzenie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
- 3) Kształtowanie postaw społecznych przeciwko przemocy: działania edukacyjne, działania profilaktyczne, działania informacyjne.

4) Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez systematyczne kształcenie.

Działania poszczególnych instytucji z terenu Gminy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

- Kierowanie rodzin w których występują problemy do specjalistów: Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Biura ds. Polityki Prorodzinnej Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Toruniu
- Kierowanie spraw do Sądu Rodzinnego
- Możliwość korzystania z mediacji rodzinnych
- Współpraca z Kuratorami, Szkołami, Ośrodkami Zdrowia, Policją i innymi instytucjami mogącymi pomóc w rozwiązaniu problemów rodzinnych.
- Zakładanie „Niebieskiej Karty” w rodzinie, gdzie występuje przemoc
- Zawieranie kontraktów socjalnych z rodzinami problemowymi
- Promowanie życia bez przemocy w środowisku lokalnym, szkołach (spotkania, ulotki, imprezy)
- Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie dla Powiatu Toruńskiego
- Kierowanie ofiar przemocy do Ośrodka Interwencji Kryzysowej
- Współpraca z Domem Samotnej Matki Caritas
- Współpraca z Fundacją „Jestem”
- Włączenie lokalnego środowiska: krewnych, znajomych, sąsiadów w pomoc rodzinie, w której występuje przemoc
- Udostępnianie bezpłatnych porad psychologa, prawnika, psychiatry dla osób doświadczających przemocy w rodzinie
- Powołanie asystenta rodziny do pracy w rodzinach problemowych.

2) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

Poradnia realizuje zadania w szczególności przez:

- Diagnozę
- Konsultację
- Terapię
- Psychoedukację
- Rehabilitację
- Doradztwo
- Mediację
- Interwencje w środowisku ucznia
- Działalność profilaktyczną
- Działalność informatyczną

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Łysomicach w szczególności przeciwdziałają przemocy poprzez:

- realizację warsztatów m.in. dla rodziców „Szkoła dla Rodziców”
- warsztatów dla rodziców psychoprofilaktycznym
- realizację zajęć psychoterapeutycznych i socjoterapeutycznych

- udzielanie konsultacji dzieciom, młodzieży i ich rodzicom
- branie udziału w różnych akcjach m.in. „ Dzieciństwo bez przemocy”, w organizowaniu różnych szkoleń.
- udzielanie informacji rodzicom dotkniętym przemocą

3) Szkoły Gminne

Szkoły w celu zwiększenia skuteczności na rzecz przeciwdziałania przemocy w szkole i w środowisku – zakładają:

Cele szczegółowe:

- podejmowanie działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania agresji i przemocy;
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach przez dzieci i młodzież;
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa na terenie szkoły.

Zadania:

- przeciwdziałanie przemocy na terenie szkoły w oparciu o program wychowania i profilaktyki szkoły;
- diagnozowanie sytuacji wskazujących na przemoc w rodzinie;
- organizowanie pomocy dzieciom doświadczającym przemocy;
- współpraca na rzecz pomocy dzieciom z instytucjami i środowiskiem lokalnym m.in. Ośrodek Zdrowia, Policja, GOPS, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, PCPR, Sąd Rodzinny;
- poszerzenie wiedzy dzieci, młodzieży i dorosłych dotyczącej zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem;
- rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli dotyczących problemów przemocy.

Sposoby realizacji:

- prowadzenie zajęć profilaktycznych i psychologiczno- edukacyjnych;
- realizacja programów i kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy;
- praca indywidualna z ofiarami i sprawcami przemocy rówieśniczej;
- udzielanie wsparcia uczniom doświadczającym przemocy;
- bezpośrednia interwencja pracowników szkoły w sytuacjach problemowych;
- monitorowanie obiektów szkolnych pod kątem bezpieczeństwa uczniów;
- organizowanie imprez o charakterze integracyjnym dla szkoły i środowiska (debaty, festyny, rozgrywki sportowe);
- wskazywanie możliwości korzystania z profesjonalnej pomocy w sytuacjach kryzysowych.

4) Służba Zdrowia na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi ponieważ: bardzo często towarzyszą mu wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego, zawsze występuje poważne uszkodzenie zdrowia psychicznego. W dziedzinie pomocy ofiarom przemocy, oprócz zadań podstawowych takich jak np. udzielanie pomocy medycznej istotne jest:

- rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy szczególnie gdy ofiary lub świadkowie próbują to ukryć;
- umiejętność przeprowadzenia rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania;
- poinformowanie ofiar przemocy o możliwości szukania pomocy;

- bezpłatne wystawianie na prośbę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach;
- poinformowanie ofiar o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji;
- w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych powiadomienie innych służb, np. pomocy społecznej, policji, gminnej komisji ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- w przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa np. ciężkiego uszkodzenia ciała lub wykorzystania seksualnego powiadomienie organów ścigania.

W celu łatwiejszego dostępu ofiar przemocy do pomocy psychologicznej zostało podpisane porozumienie pomiędzy Województwem Kujawsko Pomorskim, a Gminą Łysomice dot. wspólnej realizacji i wspólnego uczestniczenia w finansowaniu zadania o nazwie - Kujawsko- Pomorska „Niebieska Linia” Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W związku z porozumieniem w ramach prowadzonych działań interwencyjnych udzielane są telefoniczne i internetowe porady i konsultacje prawne oraz psychologiczne, a w uzasadnionych życiowo sytuacjach pełna obsługa prawna, zastępstwo procesowe i indywidualna terapia psychologiczna. Ponadto w ramach prowadzonych działań przewidziane są szkolenia i bieżące konsultacje dla pracowników Gminy przy realizacji programów edukacyjnych, korekcyjnych, grup wsparcia oraz innych projektów profilaktycznych w zakresie: pomocy ofiarom przestępstw w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ofiarom handlu.

4. UCZESTNICZY PROGRAMU

Program kierowany jest do ofiar przemocy w rodzinie, sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie; przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy; społeczności lokalnej.

5. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Stworzenie systemu przeciwdziałającego przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji osób doświadczających przemocy. W celu zapobiegania problemowi przemocy w rodzinie oraz zwalczanie zachowań przemocowych, konieczne jest stworzenie systemu pomocy osobom uwięzłym w przemoc. Systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza różnorodnych form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

6. CELE STRATEGICZNE i OPERACYJNE oraz WSKAŹNIKI

Cele strategiczne:

1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy.
2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne:

1. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- a) Prowadzenie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny- zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.

- b) Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
- c) Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
- d) Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.
- e) Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

2. Współpraca instytucjonalna na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- a) Współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom – systematyczne spotkania.
- b) Wspólne szkolenia, konferencje w celu wymiany doświadczeń.
- c) Stworzenie bazy dobrych praktyk sprawdzających się w innych regionach kraju.
- d) Wymiana doświadczeń z innymi gminami na terenie powiatu.

3. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy.

- a) prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszelkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny.
- b) zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.

4. Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy;

- a) Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne;
- b) Praca socjalna;
- c) Interwencja kryzysowa;
- d) Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”;
- e) Praca psychologiczna i terapeutyczna z dorosłymi, młodzieżą i dziećmi: terapia indywidualna i grupowa (różnych grup wiekowych), grupy wsparcia, grupy samopomocowe, formy warsztatowe: praca nad relacjami w rodzinie z przemocą, umiejętnościami interpersonalnymi i społecznymi;
- f) Program edukacyjno – korekcyjny dla sprawców przemocy domowej.

5. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzicom dotkniętym przemocą

- a) Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub rodzicom dotkniętym przemocą;
- b) Udzielanie bezpiecznego schronienia dzieciom – ofiarom przemocy (rodziny zastępcze pełniące zadania pogotowia rodzinnego, placówki opiekuńczo- wychowawcze typu interwencyjnego);
- c) Pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą.

6. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W celu uzyskania efektów działań z dziedziny przemocy w rodzinie – będą podejmowane różnego typu spotkania, warsztaty szkolne dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców. Natomiast podczas imprez masowych na terenie gminy, będą włączane działania uświadamiające lokalne środowisko o zjawisku jakim jest przemoc domowa. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy (warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców, Szkoła rodzica, itp.)

7. Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

- a) Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp. dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie;
- b) Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie;
- c) Umieszczenie informacji na stronach internetowych Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, innych podmiotów z terenu gminy.

8. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadr działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

- a) Organizacja i przeprowadzanie konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy rodzinie;
- b) Uczestnictwo w konferencjach i seminariach.

9. Zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie.

- a) Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne zajęcia korekcyjno-edukacyjne w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją i konfliktem (indywidualne i grupowe) – skierowane głównie do sprawców przemocy.

7. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Łysomicach na lata 2019-2022 realizowany będzie na terenie Gminy Łysomice w latach 2019–2022.

ROZDZIAŁ III.

1.ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Na terenie Gminy funkcjonują instytucje zajmujące się bezpośrednio lub pośrednio sprawami społecznymi, które wspierają lub mogą wspomagać działania środowiskowe, na rzecz profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wspierania doświadczających przemocy:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 2) Gminny Zespół Interdyscyplinarny;
- 3) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Placówki Oświatowe: Szkoły i Poradnia P-P;
- 5) Placówki ochrony zdrowia;
- 6) Kościoły;
- 7) Instytucje pozarządowe.

2.POTRZEBY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

- 1) Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2) Stałe podnoszenie kwalifikacji osób działających na rzecz lokalnego środowiska w zakresie przeciwdziałania przemocy.
- 3) Wprowadzenie systemu współpracy i koordynacji i pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.
- 4) Monitorowanie, ewaluowanie oraz wprowadzanie zmian w programach w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację i opracowywane przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

Środki finansowe na realizację będą pochodziły ze środków własnych gminy, w tym Gminnego Programu ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Będzie również możliwość pozyskiwania środków finansowych z Budżetu Województwa, Państwa i EFS.